

Mot en framtidsagenda för Hälsingegårdarna

Cornelius Holtorf

Vad är en Unescoprofessur?

- introducerades av Unesco 1992
- ska fungera som brobyggare mellan forskningsområdet, det omgivande samhället, det civila samhällets organisationer och beslutsfattare
- 1000+ runt om i världen, alla discipliner, 7 i Sverige
- inrättas på 4 år

Heritage Futures: kulturarvets betydelse i att hantera relationerna mellan nutida och framtida samhällen.

→ *att stärka framtidstänkande inom den globala kulturarvssektorn*

<https://lnu.se/en/unescochair>

Världsarv och framtiden (1)

1945 Unescos stadgar

Organisationens syfte är att bidra till **fred och säkerhet** genom ... utbildning, vetenskap och kultur...

1972 Unesco Världsarvskonvention

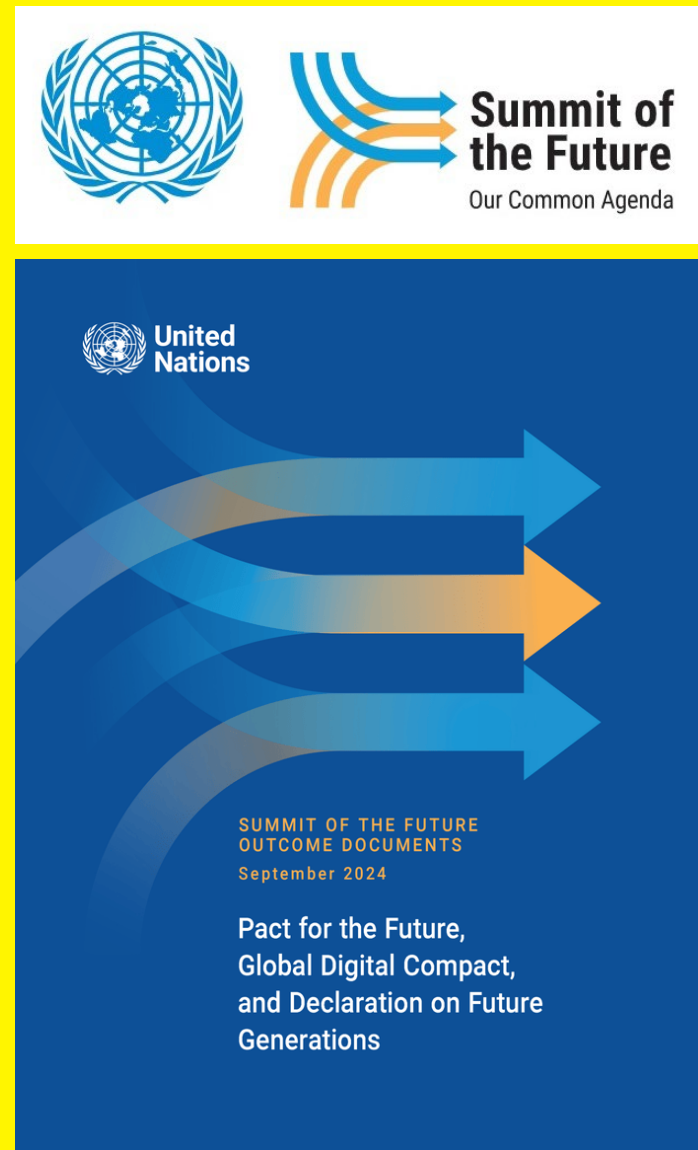
Artikel 4

Varje stat som är part i denna konvention erkänner att skyldigheten att säkerställa identifiering, skydd, bevarande, levandegörande och **överlämnande till kommande generationer** av det kultur- och naturarv ... som befinner sig på dess territorium främst tillkommer denna stat.

Antagandet: *Världsarvets värde är tidlöst*

Framtidens betydelse nu

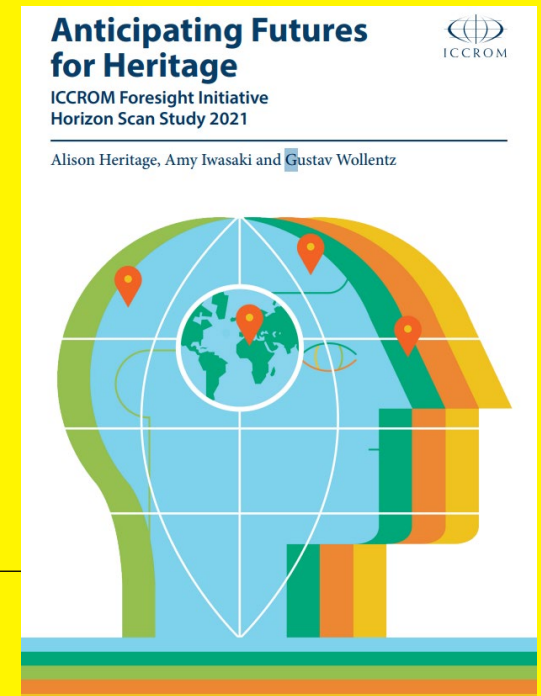
Världsarv och framtiden (2)

2024 FN Framtidspakt:

1. betonar att kultur är en *"central del av hållbar utveckling"*
2. lovar mer *"kunskapsbaserad planering och framsynhet"* för att förbättra välmående för både dagens och framtida generationer
3. och att *"integrera framtida generationers behov och intressen samt långsiktigt tänkande i beslutsprocesser"*

2019 Sveriges
världsarvsstrategi:
Världsarven visar vägen till en
hållbar och fredlig värld

Vad vet vi om framtiden?

Framtiden...

- är **långt!**
- innebär **globala** kriser
 - klimatkrisen
 - pandemi?
 - världskrig?
- kräver omfattande **förändringar** i människors sätt att leva
- utmanar hur vi ser på världen och **människan**:
 - AI
 - posthumant perspektiv
 - ojämlikhet, orättvisa...

“We are at a time of profound global transformation. We are confronted by rising catastrophic and existential risks, many caused by the choices we make. [...] If we do not change course, we risk tipping into a future of persistent crisis and breakdown”

“[We will]... address global challenges, some of which could overwhelm and threaten all of humanity”

Mot en framtidsagenda för Hälsingegårdarna...

Några slutsatser:

1. Världsarvet ska bevaras för kommande generationer.
2. Världsarvet tillhör kultursektorn som kan bidra till rättvisa mellan generationer och global hållbar utveckling.
3. Världen behöver mer långsiktigt tänkande och högre beredskap för att klara globala kriser och utmaningar.
4. Världsarvet (och OUV) speglar hur vi ser på människor och sätt att leva i förändring – inte bara om bevarade *objekt*.

Vilka aspekter av Hälsingegårdarna, dess förvaltning och bruk, kan bäst visa vägen till en hållbar och fredlig värld för framtida generationer av människor?